

5.3.2021

VN/4646/2021
VN/4646/2021-OKM-2

Ändringar i det uppsökande ungdomsarbetet år 2021 / Kirje etsivään nuorisotyöhön liittyvistä muutoksista vuonna 2021

Syftena och utgångspunkterna för det uppsökande ungdomsarbetet fastställs i ungdomslagen (1285/2016). Syftet med uppsökande ungdomsarbete är att nå unga som är i behov av stöd och att hjälpa dem att anlita sådana tjänster och övrigt stöd som främjar deras utveckling, självständighetsprocess, delaktighet i samhället och övriga livskompetens och som bidrar till deras möjligheter till utbildning och till inträde på arbetsmarknaden.

Det uppsökande ungdomsarbetet grundar sig på frivillighet från den unges sida och samarbete med den unge.

Även om det inte beviljas statsunderstöd för det uppsökande ungdomsarbetet, ska man i uppgiften dock iaktta bestämmelserna om uppsökande ungdomsarbete i ungdomslagen. Om detta inte är möjligt, kan man som tjänstebenämning välja t.ex. specialungdomsarbetare i stället för uppsökande ungdomsarbetare.

Det uppsökande ungdomsarbetets verksamhetsmiljöer

Det uppsökande ungdomsarbetet är inte bundet till en viss plats. Uppsökande ungdomsarbete sker flexibelt i olika miljöer för unga beroende på var de unga kan nås och hjälpas att anlita de tjänster och det övriga stöd de behöver. Sådana miljöer för unga är olika platser inomhus och utomhus, virtuella miljöer och webbaserade plattformar som de unga använder. En uppsökande ungdomsarbetare kan bedriva uppsökande ungdomsarbete på en ungdomsgård, till exempel ordna grupper för uppsökande ungdomsarbete som en del av ungdomsgårdsverksamheten. Den uppsökande ungdomsarbetaren sysslar inte med ungdomsgårdsarbete.

Det uppsökande ungdomsarbetets placering i kommunens förvaltningsstruktur

Kommunen ansvarar för organiseringen av sin egen verksamhet och beslutar självständigt i vilken sektor varje verksamhet ska ordnas. Uppsökande ungdomsarbete är dock verksamhet och ungdomsarbete som definieras i ungdomslagen. I sektorsövergripande arbete arbetar det uppsökande ungdomsarbetet alltid i sin egen uppgift och samarbetar med andra yrkespersoner och sakkunniga till förmån för den unga.

Den uppsökande ungdomsarbetaren arbetar oberoende av verksamhetsställe som yrkesperson inom ungdomsarbetet och ska ha möjlighet att röra sig flexibelt i olika miljöer för unga. Den uppsökande ungdomsarbetaren gör inte lagstadgade planer eller myndigheters lagstadgade uppgifter, såsom sysselsättningsplaner, aktiveringsplaner eller utlåtanden i anslutning till kommunförsöket, och övervakar inte fullgörandet av läroplikten. Den uppsökande ungdomsarbetaren kan dock vara med och stöda den unga personen när planer utarbetas.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Den 6 oktober 2020 har undervisnings- och kulturministeriet dragit upp riktlinjer för kommunförsöken med sysselsättning: Undervisnings- och kulturministeriet finansierar det uppsökande ungdomsarbetet och verkstadsverksamheten för unga med statsunderstöd, och deras uppgifter fastställs i ungdomslagen (1285/2016). Uppgifterna för de anställda som arbetar med dessa medel kan inte bestämmas genom kommunförsök som främjar sysselsättningen. Ett intensivt och sektorsövergripande samarbete med kommunförsöken kan naturligtvis bedrivas.

Uppsökande ungdomsarbete och läroplikten

Den nya läropliktslagen (1214/2020) träder i kraft den 1 augusti 2021. Den läropliktiges boendekommuns handlednings- och tillsynsansvar enligt 14 § i läropliktslagen hör inte till den uppsökande ungdomsarbetarens uppgifter enligt ungdomslagen. Den uppsökande ungdomsarbetaren kan vara med och vägleda den unga till utbildning som lämpar sig för honom eller henne eller annan behövlig service, förutsatt att ungdomslagen iakttas till alla delar. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att det uppsökande ungdomsarbetet grundar sig på frivillighet från den ungas sida och på samarbete med den unga. Det uppsökande ungdomsarbetet är inte förknippat med något tvång eller någon skyldighet för den unga.

Anmälan till uppsökande ungdomsarbete från 1.8.2021

I samband med beredningen av lagstiftningen om utvidgning av läroplikten har man också ändrat 11 § i ungdomslagen, där det föreskrivs om utlämnande av uppgifter till uppsökande ungdomsarbete. Ändringar har gjorts i 11 § 2-4 mom. Ändringarna i ungdomslagen träder i kraft den 1 augusti 2021.

I läropliktslagen föreskrivs det för anordnare av grundläggande utbildning och utbildningsanordnare nya skyldigheter i fråga om handledning och tillsyn av läropliktiga. Dessutom kan den som ordnar grundläggande utbildning fortfarande med stöd av ungdomslagen lämna ut identifierings- och kontaktuppgifter till den ungas hemkommun för det uppsökande ungdomsarbetet i fråga om en ung person som har avslutat den grundläggande utbildningen och som inte har fått plats i studier efter den grundläggande utbildningen. Dessutom kan utbildningsanordnaren lämna ut uppgifter till den ungas hemkommun för det uppsökande ungdomsarbetet i fråga om en läropliktig ung person som avbryter studierna inom yrkesutbildning, gymnasieutbildning eller utbildning som handleder för examensutbildning. Även i detta fall baserar sig uppsökande ungdomsarbete enligt ungdomslagen på den ungas frivillighet och på samarbete med den unga. I fortsättningen finns det inte längre någon skyldighet att lämna ut uppgifter i nämnda situationer.

Även i fortsättningen är en förutsättning för utlämnande av ungas identifierings- och kontaktuppgifter för det uppsökande ungdomsarbetet att den unga samtycker till utlämnandet, om inte något annat föreskrivs i ungdomslagen eller någon annanstans. Enligt det ändrade 11 § 2 mom. i ungdomslagen ska en ung persons identifierings- och kontaktuppgifter oberoende av bestämmelserna om sekretess med tanke på det uppsökande ungdomsarbetet lämnas ut till den ungas hemkommun enligt följande:

- 1) utbildningsanordnare ska lämna ut uppgifter om andra unga än läropliktiga unga, som avbryter studierna inom yrkesutbildning, gymnasieutbildning eller utbildning som handleder för examensutbildning,
- 2) försvarsmakten och civiltjänstcentralen ska lämna ut uppgifter om unga som befrias från sin värnplikts- eller civiltjänstgöring för att de inte är tjänst dugliga eller som avbryter sin tjänstgöring.

Enligt det ändrade 3 mom. kan utbildningsanordnaren, försvarsmakten och civiltjänstcentralen låta bli att lämna ut uppgifter, om de med stöd av tillgänglig information och med beaktande av den ungas situation och stödbehov som helhet bedömer att den unga inte är i behov av i 10 § avsedda tjänster och övrigt stöd.

Enligt det ändrade 4 mom. får en ung persons identifierings- och kontaktuppgifter oberoende av bestämmelserna om sekretess med tanke på det uppsökande ungdomsarbetet lämnas ut till den ungas hemkommun enligt följande:

1) utbildningsanordnare får lämna ut uppgifter om unga som har avslutat sin grundläggande utbildning men inte har placerat sig i utbildning efter den grundläggande utbildningen,

2) utbildningsanordnare får lämna ut uppgifter om läropliktiga unga som avbryter sin yrkesutbildning, gymnasieutbildning eller utbildning som handleder för examensutbildning,

3) också andra myndigheter än de som nämns ovan i denna paragraf och Folkpensionsanstalten får lämna ut uppgifter om en ung person, om myndigheten eller Folkpensionsanstalten med stöd av information som den fått i sitt uppdrag samt med beaktande av den unges situation och stödbehov som helhet bedömer att den unge är i behov av tjänster och annat stöd utan dröjsmål.

På motsvarande sätt som i nuläget föreskrivs i 5 mom. i paragrafen att om registrerade föreningar eller stiftelser som arbetar med unga eller andra sammanslutningar som erbjuder fritidsaktiviteter för unga bedömer att en ung person är i behov av uppsökande ungdomsarbete, kan de med uttryckligt samtycke av den unga personen eller den minderåriga unga personens vårdnadshavare lämna ut den unga personens identifierings- och kontaktuppgifter till det uppsökande ungdomsarbetet.

På motsvarande sätt som i nuläget föreskrivs det i 6 mom. att den som lämnar ut identifierings- och kontaktuppgifter på förhand på lämpligt sätt ska underrätta den unga och vårdnadshavaren för en minderårig om att uppgifter om den unga kan lämnas ut för det uppsökande ungdomsarbetet i situationer som avses i 2 och 4 mom.

Enligt 7 mom. finns bestämmelser om att göra barnskyddsanmälan och föregripande barnskyddsanmälan i 25 och 25 c § i barnskyddslagen (417/2007). Bestämmelser om kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet finns i 35 § i socialvårdslagen (1301/2014). Om den som är anmälningspliktig enligt dessa bestämmelser har kontaktat den myndighet som ansvarar för socialvården, behöver det inte på basis av samma uppgifter göras en anmälan till det uppsökande ungdomsarbetet.

Uppsökande ungdomsarbete i kombinationsuppgifter

Undervisnings- och kulturministeriet rekommenderar att det uppsökande ungdomsarbetets uppgift är en heltidsarbetsuppgift. Om det uppsökande ungdomsarbetet är deltidsarbete, ska den uppgift som den kombineras med vara en sådan där ungas uppväxt och utveckling stöds på det sätt som nämns i ungdomslagen. Det får inte uppstå några rollkonflikter när arbetet utförs och parallell skötsel av arbetsuppgifterna ska vara möjlig. Det uppsökande ungdomsarbetet är frivilligt för den unga, så det uppsökande ungdomsarbetet får inte förenas med sanktioner vilket skulle kunna äventyra skötseln av det uppsökande ungdomsarbetets uppgifter.

Den uppsökande ungdomsarbetaren använder det uppsökande ungdomsarbetets klientinformationssystem och behandlar de uppgifter som han eller hon fått om den unga på det sätt som föreskrivs i ungdomslagen.

Johtaja

Henni Axelin

Erityisasiantuntija

Merja Hilpinen

Jakelu	Etelä-Suomen aluehallintovirasto Itä-Suomen aluehallintovirasto Lapin aluehallintovirasto Lounais-Suomen aluehallintovirasto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Tiedoksi	Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry